799/08

Den 11. juni 2008 blev i sag nr. 73.147:

xxxx xxxxxxxxxxx
xxxx xxxxxxx xxx xx xx xxx
xxxx xxxxx x

mod

Alm. Brand Forsikring A/S
Midtermolen 7
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har ulykkesforsikring i Alm. Brand Forsikring A/S, klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning for et anmeldt ulykkestilfælde.

Selskabet har afvist at yde dækning under henvisning til, at forsikringen ikke dækker ulykkestilfælde, der skyldes sygdomme eller forudbestående lidelser. Desuden afviser selskabet med henvisning til forsikringsaftalelovens § 6 om urigtige oplysninger og henviser til, at der ikke foreligger et ulykkestilfælde i forsikringsbetingelsernes forstand.

I april 2003 tegnede klageren nærværende ulykkesforsikring i indklagede selskab med ikrafttrædelsesdato den 1/4 2003. I forbindelse med tegningen anmodede selskabet klageren om at udfylde en helbredserklæring. I erklæringen underskrevet den 1/4 2003 svarede klageren bekræftende på, hvorvidt han var fuldstændig rask. Han besvarede endvidere benægtende på spørgsmålene om, hvorvidt han nogensinde havde lidt af en sygdom bortset fra almindelige børne- og forkølelsessygdomme, og hvorvidt han havde været udsat for et ulykkestilfælde samt været indlagt/undersøgt/behandlet af hospital, klinik speciallæge, sanatorium eller anden lignende institution.

Ved skadeanmeldelse modtaget af selskabet den 8/9 2005 anmeldte klageren, at han i forbindelse med, at han skulle skifte en gasflaske i sit pizzeria, gled på gulvet, der var glat, hvorved han faldt. Han oplyste endvidere i anmeldelsen, at han ved faldet beskadigede ryggen, hovedet og sin højre hånd.

I forbindelse med sagens behandling indhentede selskabet journaloplysninger fra de behandlende læger. Af skadestuejournal af 9/1 2005 fremgår bl.a.:

> "Pt. gennem 3-4 dage haft kraftig pandehovedpine. Arbejder på pizzeria. Tager på arbejde fortsat med hovedpine, fået et kraftigt hovedpineanfald og i forb. med dette dejser pt. omkuld og derved slår pt. hø. hofte. Har ang. ikke været bevidstløs. Har ikke slået hovedet. Klager kraftig hovedpinesmerter, opkastning samt smerter i ve. hofte.
> ...
> Rtg. af ve.hofte og bækken viser ingen fraktur. Der er lille ekskoriation ud for ve. hofte. Derudover og hovedpineproblemstilling.
>
> Det drejer sig om eller rask 36-årig pizzaindehaver, som arbejder hver dag 8-10 timer i eget pizzeria 7 dage om ugen. Har de sidste 3 dage haft konstant velkendt spændingshovedpine. Pt. er kendt med denne hovedpine igennem mange år. Havde hyppigt denne hovedpine i Irak, hvor han var i fængsel i 7 år pga. sin politiske overbevisning.
> ...
> Da anamnesen er marginalt anderledes, end da pt. primært er set af pædkirurgisk vagthavende, genses han af nytilkommen ortopædkirurgisk vagthavende mhp. endelig udelukkelse af commotio, idet opkastningerne er kommet efter, pt. er faldet."

Speciallæge i neurologi M.K. har i statusattest af 28/11 2005 til klagerens Arbejdsmarkedscenter anført:

> "Som svar på anmodning om statuserklæring kan det oplyses, at pt. søgte mig første gang den 14/04/98 pga. hovedpine og hukommelsesbesvær efter et trafikuheld i 1989, fængsel og tortur i 1992.
>
> Pt. oplyste, at han stort set har været rask livet igennem, når bortses fra nedennævnte problematik.
>
> 1989 var pt. udsat for et trafikuheld, hvor pt. væltede med sin bil. Pt. var ikke bevidstløs, men kunne ikke søge læge, da han var eftersøgt pga. sit illegale arbejde. Siden traumerne i først 1989 og siden 1992 er sympt. gradvis forværrede. I 1992 var pt. fængslet i en måned og fik tortur med cigaretskodning i hænderne og slag i hovedet og var slået bevidstløs. Pt. blev løsladt pga. manglende beviser, flygter fra Iran til Irak og kommer så til Danmark for et år siden.
> Hovedpinen er lok. til pande og baghoved, og der er kvalme, men ikke opkastninger.
> Pt. glemmer aftaler, glemmer ord og kan ikke indlære det danske. Pt. har svært ved at komme op om morgenen, kan heller ikke sove om natten og beskriver sig deprimeret, støj- og lysoverfølsom.
> Pt. har et utal af gange været til psykolog, men der har ikke været nogen effekt heraf.
> Pt. har også haft en svært belastet periode, hvor broderen stod for henrettelse, og her var pt. hjulpet af psykologen.

Broderen fik i stede tyve års fængsel. Pt. har af sikkerhedsmæssige årsager hverken kontakt til sin bror eller familien, som han ikke har set i sytten år.
...
Pt. blev henvist til CT-scanning den 12/06/98, og denne viste intet abnormt. Diagnosen blev således, at det drejede sig om en blanding af et postcommotionelt cerebralt syndrom i lettere grad og psykiske belastningssymptomer. Pt. blev afsluttet den 01 / 09/ 98.

Herefter blev pt. genhenvist og igen us. den 27/10/05 efter fald i pizzeriaet den 20/05/05. Pt. oplyste, at han havde været us. på neurokirurgisk afdeling, som ikke har fundet tegn på neurokirurgisk lidelse. Er også undersøgt hos reumatologerne, Å. Sygehus, hvor man mistænker en psykisk tilstand, som grundlæggende lidelse. Patienten har siden været undersøgt og fulgt hos psykiater N.E. i V., som konkluderer, at patienten har haft en alvorlig hjernerystelse og herudover et post traumatisk stresssyndrom.

Min objektive undersøgelse viste ikke tegn på neurologisk lidelse, at pt. havde en blanding af en PTSD-syndrom og massive myogene forandringer, og at pt.s behandling bedst blev varetaget i en kombination af psykiatrisk behandling og reumatologisk vurdering og behandling. Herefter er pt. afsluttet her. Pt. har formentligt et langt forløb for sig.
Oplysninger om prognosen i relation til den psykiatriske tilstand, som, skønner jeg, er relativt kronisk, bør indhentes hos psykiater."

I journal fra speciallæge i psykiatri N.E. er den 24/6 2005 noteret:

"I januar måned i år bærer han på en gasflaske og snubler og falder ret voldsomt, så han slår ryggen og hovedet. Er angiveligt bevidstløs og køres på skadestuen, hvor han efter røntgenundersøgelse, der var i.a., sendes hjem igen, men har efterfølgende hovedpine, hvad han stadig har. Der var opkastninger i forbindelse med faldtraumet, så han har givetvis fået en alvorlig hjernerystelse og lider muligvis nu af postcommotionelt syndrom. Han har fået betydelig indskrænket intellektuel funktion med nedsat hukommelse og koncentrationsevne og manglende overblik over sine problemer. Har samtidig fået aktiveret gamle traumer med flashback til torturtiden og problemerne i forbindelse med flugt, mistillid etc., så der er blevet reaktiveret et PTSD-syndrom."

Ved skrivelse af 15/12 2005 meddelte selskabet klageren afslag på dækning i henhold til hans ulykkesforsikring.

Klageren var utilfreds med afgørelsen, hvilken han via sin advokat tilkendegav i skrivelse af 4/10 2006, hvori advokaten anførte:

"I fortsættelse af min skrivelse af 5. juli 2006, kan jeg oplyse, at jeg nu har haft lejlighed til at drøfte sagen med min klient på ny, ligesom jeg har forsøgt at få afklaret, hvorledes omstændighederne omkring faldet den 9. januar 2005 nærmere var.

I den anledning bad jeg min klient oplyse mig navne på eventuelle vidner til faldet, som jo fandt sted i min klients pizzeria om aftenen den 9. januar 2005.

Jeg har fået oplyst navnene på 2 vidner, som jeg herefter har haft møde med på mit kontor.

Det drejer sig om vidnet W.E., B., som under mødet på mit kontor har oplyst, at han var ansat i min klients pizzeria som pizzamand. Han erindrede, at min klient bar på en gasflaske umiddelbart før faldet. W.E. så ikke, at der befandt sig nogen genstande eller lignende på gulvet, som skulle have forårsaget faldet. Han så blot, at min klient faldt - eventuelt gled han, fordi gulvet var glat - og blev slået bevidstløs i forbindelse med, at ramte gulvet.

W.E. den person, der over telefonen tilkaldte Falck, men han var ikke med på skadestuen.

W.E. erindrer ikke, at der har været snakket om, at min klient havde hovedpine forud for faldet.

K.A., Å. N oplyste, at han er førtidspensionist og var på besøg i pizzeriaet den dag, faldulykken indtraf. K.A. befandt sig i køkkenet, hvor faldet skete. Han erindrede, at min klient havde båret på en stor gasflaske, og han så, at min klient faldt, men konstaterede ikke hvorfor han faldt.

Da min klient var faldet, svarede han ikke på tiltale, idet han var bevidstløs. K.A. tog med på skadestuen og oplyste, at fra faldet indtraf til Falck ankom, rejste min klient sig ikke op. Han forsøgte at løfte sit hoved, men dette bevirkede blot, at han kastede op.

Min klient blev anbragt på en båre, da Falck ankom, og var helt ude af stand til at orientere nogen om, hvad der var foregået, og hvorledes han havde det, udover at han kunne give udtryk for at have meget ondt.

Alle spørgsmål, som blev stillet i forbindelse med at skadestuen frekventeredes, blev ifølge K.A. besvaret af ham, da min klient var ude af stand til at besvare spørgsmål. K.A. erindrer ikke, at han skulle have fortalt skadestuen nærmere om hovedpineanfald forud for faldet.

K.A. erindrer, at han tog med på skadestuen, men at han, så vidt han husker, ikke kørte med i ambulancen, men derimod i egen bil, idet han efter endt undersøgelse og behandling på skadestuen kørte min klient hjem i sin egen bil.

På baggrund af disse vidneforklaringer, og idet det under alle omstændigheder må lægges til grund, at min klient var ude for en faldulykke, som efter alt at dømme er dækningsberettiget for så vidt angår følgerne efter faldet, er det min opfattelse, at det er uberettiget, når Alm. Brand har afvist skaden som dækningsberettiget.

Jeg beder derfor Alm. Brand genoverveje sin afvisning, og oplyse, om man er indforstået med, at der bliver indhentet egentlige speciallægeerklæringer til belysning af skadesfølgerne, herunder til belysning af, om der er tale om konkurrerende skadesårsager for så vidt angår en del af min klients aktuelle gener, idet jeg må erkende, at det ikke kan afvises, at en del af min klients aktuelle gener muligvis ikke relaterer sig til faldulykken."

Da selskabet forsat fastholdt sit afslag, har klageren ved sin advokat ved skrivelse af 21/12 2007 indbragt sagen for nævnet og med henvisning til det beskrevne hændelsesforløb i skrivelsen af 4/10 2006 krævet, at skaden anerkendes som dækningsberettigende.

Selskabet har i svarskrivelse af 30/1 2008 til nævnet bl.a. anført:

"Vores lægers vurdering er, at H.s gener i overvejende grad skyldes de psykiske og fysiske traumer, han har pådraget sig i Iran og som af de behandlende læger diagnosticeres som posttraumatisk stressreaktion og depression.

Begrundelse
Sagen afvises herefter af følgende 3 årsager:

Punkt 1.
Vores lægers vurdering er, at H.s gener i alt overvejende grad skyldes de forudbestående gener efter de psykiske og fysiske traumer.

Vi skal i denne forbindelse henvise til de gældende forsikringsbetingelser, afsnit 2, punkt 12.1.2 og 12.1.3, hvoraf bl.a. fremgår at forsikringen undtager en hver form for sygdom og forudbestående lidelser samt forværrelse af en, bestående sygdomstilstand.

Punkt 2.
Disse forudbestående gener har han ikke oplyst ved ulykkesforsikringens tegning i 2003, idet han til Alm. Brand udfylder en helbredserklæring hvor han svarer nej til at have fejlet noget og skriver nej til at have søgt læge. Hvis han havde oplyst om de rette forhold om sit helbred, ville vi ikke have tilbudt ham en ulykkesforsikring.

Vi skal i denne forbindelse henvise til Forsikringsaftalelovens § 6, hvoraf fremgår, at selskabet er fri for ansvar, hvis det ikke ville have tegnet forsikringen, hvis de rette forhold var blevet oplyst. Derfor kan vi ikke anerkende en erstatningspligt efter hændelsen den 09-01-2005.

Punkt 3.
Endvidere skal vi tilføje, at der ifølge kundens første forklaring til skadestuen ikke er tale om et ulykkestilfælde således som det defineres i henhold til punkt 12.1 i forsikringsbetingelserne. Dette skal begrundes med, at der ikke er tale om en udefra kommende årsag, idet H. ifølge journaloplysningerne fik et kraftig hovedpineanfald, hvorved han dejsede omkuld. Denne kraftige hovedpine havde han i øvrigt haft gennem 3-4 dage. Årsagen er således indefra. I denne forbindelse skal vi henvise til punkt 121.1, hvoraf fremgår at forsikringen undtager ulykkestilfælde der skyldes sygdom.

Konklusion
Med henvisning til Forsikringsaftaleloven samt bestemmelserne i de gældende forsikringsbetingelser, kan vi ikke indgå i behandlingen af denne sag, jf. ovennævnte begrundelser."

Selskabet skrivelse har givet klagerens advokat anledning til følgende bemærkninger i skrivelse af 11/3 2008:

"**Ad punkt 1**:
Det kan ikke tiltrædes, at min klients nuværende gener skulle have relation til forudbestående gener efter fysiske og psykiske traumer.

For det første har min klient ikke været udsat for fysiske traumer forud for faldulykken den 9. januar 2005. Særligt bestrider han, at han skulle have været udsat for en bilulykke i 1989, hvilket af uransagelige årsager fremgår af lægeligt journalmateriale.

For det andet er der sammenhæng mellem min klients aktuelle gener og det faldtraume, han var udsat for den 9. januar 2005, og generne har ikke sammenhæng med evt. forudbestående lidelser.

Ad punkt 2:
Det er min opfattelse, at min klient ikke har gjort sig skyldig i overtrædelse af Forsikringsaftalelovens § 6 i forbindelse med forsikringens tegning - i hvert fald ikke på en sådan måde, at dette berettiger Alm. Brand Forsikring A/S til at afvise dækning på nuværende tidspunkt.

I denne forbindelse fremhæver jeg, at det fremstår som udokumenteret, at man fra Alm. Brand Forsikrings side ville have afvist tegning af forsikringen, såfremt man havde fået fuldstændige helbredsoplysninger, i hvilken forbindelse jeg erindrer om, at en del af de oplysninger, der på nuværende tidspunkt fremgår vedrørende min klients helbred forud for forsikringstegningen ikke er korrekte.

Ad punkt 3:
Jeg skal begrænse mig til at henvise til det i forbindelse med klagens indlevering anførte, herunder det i min skrivelse af 4. oktober 2006 til Alm. Brand Forsikring A/S anførte vedrørende hændelsesforløbet."

Til advokatens skrivelse har selskabet i skrivelse af 29/4 2008 bl.a. anført, at selskabet anser det for udokumenteret, at der skulle være en sammenhæng mellem generne og skaden den 9/1 2005.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"

Forsikringen dækker	**Forsikringen dækker ikke**

Hoveddækning

12. Ulykkestilfælde **12.1** Ulykkestilfælde, hvorved forstås en tilfældig, af forsikredes vilje uafhængig, pludselig udefrakommende indvirkning på legemet med en påviselig beskadigelse af dette til følge.	**12. Sygdom, lændedel, beruselse m.v.** **12.1.1.** Ulykkestilfælde, der skyldes sygdom. **12.1.2.** Sygdom og udløsning af latente sygdomsanlæg, selvom sygdommen er opstået eller forværret ved et ulykkestilfælde. **12.1.3.** Forværring af følgerne af ulykkestilfælde, der skyldes en tilstedeværende eller tilfældig tilstødende sygdom.

"

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet ikke grundlag for at kritisere, at selskabet på det foreliggende grundlag har afvist dækningsforpligtelse. Nævnet bemærker, at denne afgørelse ikke udelukker, at en nærmere bevisførelse for en domstol vedrørende

faldet og dets følger, herunder mulig årsagssammenhæng med tidligere lidelser, risikooplysningernes rigtighed og selskabets acceptregler på tegningstidspunktet, kan føre til et andet resultat.

Med dette forbehold

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand

udskriften bekræftes

Henning Jønsson